

Terve nädala on tantsija Sergei Upkin proovisaalis higi valanud, et olla Eurovisiooni-konkursiks vormis.

PEETER LANGOVITS

Sergei Upkin otsib tantsust hinge

Vene Balletiakadeemia lõpetanud noor tantsija eelistas Maria teatrile Estoniat

TIIT TUUMALU

tiit.tuumalu@postimees.ee

1999. aastal, mainekat Vene Balletiakadeemia lõpetades seisis Sergei Upkin valiku ees – kas liituda kuulsa Maria teatriga või võtta vastu kutse Estonia-nimeliselt provintsi-teatrilt, mille taseme kohta puudusid usaldusväärsed andmed.

Äsja 18-aastaseks saanud Upkin valis viimase. «Estonia tegi oma pakkumise varem, lubasin ja hiljem ei hakanud oma sõna enam murdma.»

Oma otsust ei ole ta siiani kahetsenud. «Loomulikult piinlesin kaua – sõita või mitte. Aga noorel tantsijal on kohe pärast kooli lõpetamist vaja lavapraktikat, mida kool anda ei saa. Kui kaotad palju aega, käid alla. Estonia pakkus arenemisvõimalust ja ma pole pidanud pettumaa,» räägib Sergei.

Ta ei taha mõelda sellele, mis oleks teda oodanud Maria teatris, mille 232-liikmelise balletitrupi taset hinnatakse üheks paremaks maailmas ja kus valitseb halastamatu konkurents. «Võibolla oleksin solist, võibolla reatantsija, aga võibolla oleksin hoopis läbi põlenud,» vihjab ta hiieltrupis valitsevale närvilisele õhkkonnale.

Neli konkurssi, neli auhinda

Eestisse tulek polnud Sergeile siiski vettähüpe tundmatu kohas. Ehkki ta on sündinud ja elanud Peterburis, on Sergei suguvõsa juured Eestis. Tema vanausulised esivanemad seadsid end Peipsi järve ääres sisse juba sajandeid tagasi, tänaseni elab osa suguvõsast seal, osa Tallinnas.

Ka Sergeil on Eesti koda-kondsus, eesti keelest saab ta aru, aga ei räägi.

Kaks Estonias oldud aastat on Upkinile pakkunud välja-

kutseid, mille 20-aastane noormees on julgelt vastu võtnud. Eriline edu on teda saatnud rahvusvahelistel balletikonkursidel, mida Upkinil on tänaseks seljataga juba neli. Kõigilt neljalt on ta naasnud auhinnalise kohaga.

Edukas seeria sai alguse aastal 2000, kui Upkin noppis esikoha Tallinnas toimunud balletikonkursilt Fouetté, jätkus laureaadi tiitliga ühel Ida-Euroopa mainekamal konkursil Varnas ning kuldmedali ja Mihhail Barošnikovi nimelise eripreemiaga Permis konkursil «Arabesk 2000».

Nädal tagasi naasis Upkin aga Helsingi balletikonkursilt, kus pälvis virtuoosse ja elegantse esinemisega publiku ja kriitike poolehoidu, ent jäi lõppkokkuvõttes teiseks, teenides 5000 eurot ehk 78 000 krooni. «Parem tugev teine koht kui kaheldav esimene,» on ta tagantjärele rahunenud.

Konkursitantsijaks Sergei ennast siiski ei nimeta, ehkki on nõus nendega, kes väidavad, et balletimaailmas on olemas tantsijad, kes säravad konkursidel, aga ei suuda seda teha laval ning vastupidi.

«Olen näinud palju neid, kes on minust veelgi tehnilisemad, nende hüpped on kõrgemad ja liigutused viimistletumad, aga nende tehnika on hingetu, selles ei ole sisu. Vahel tabab žürii selle ära, vahel mitte,» räägib Sergei.

Asjata ei ole tema lemmikuks Mihhail Barošnikov. «Ta pole ehk tehniliselt kõige parem, aga balletis on tähtsam hoopis kuldne keskmine – kõik peab olema võrdselt välja peetud, tasakaalus peavad olema nii tehnika kui selle taga olev sisu. Selles Barošnikovile vastast ei ole.»

Ka Sergeile pole konkursid

omaette eesmärgiks. «Konkurss on sport, minu eesmärk on tantsida, mitte teha sporti. Eelkõige tahan olla kunstnik, kes püüab laval rolli kaudu avada midagi oma sisemusest. Anda energiat ja saada energiat, täiustada pidevalt oma rolli, otsida uusi lähenemisi – see on nagu narkootikum,» räägib ta.

Konkurss viib maailma

Konkursidel osaleb ta sellepärast, et need avavad juuredpääsu balletiturule. Just konkursside kaudu on laia maailma läinud peaaegu kõik perspektiivikamad Eesti tantsijad. Age Oksast ja Toomas Edurist alustades ning Stanislav Jermakovi ja Artur Lillega lõpetades.

Pärast Helsingi konkursi teist kohta helises ka Upkini telefon vahetpidamata ja välismaised impressaariod uurisid maad, mida noormees tulevi-

kus teha plaanib. «Sellist ettepanekut pole veel tehtud, mille peale ütleks kohe, et olen nõus,» jääb Sergei tagasihoidlikuks.

Ta nimetab end väga eba-praktiliseks inimeseks, kes tahab vähemalt praegu teha seda, mis talle meeldib.

«Praegu tahan jääda siia ja palju tantsida. Siin on mul võimalus kaasa teha klassikalistes balletides, mida Läänes, kus domineerib modernballett, saab vähe tantsida,» räägib Sergei ja lisab muigvel suuga, et pole võtnud veel kõike ka oma repetiitoritelt ja õpetajatelt Elita Erkinalt ja Viktor Fedortšenkolt.

Tema leping Estonia teatriga lõpeb järgmisel aastal.

Portreesaadet Sergei Upkinist «Tantsides Eurovisioonile» vaa-ta täna kell 19.55 ETVst ja kor-dusena pühapäeval kell 23.05

Upkin Eurovisiooni-tules

TIIT TUUMALU

tiit.tuumalu@postimees.ee

Teisipäeval asub Sergei Upkin võistlustulle Londonis, et üritada pääsu Eurovisiooni noorte tantsijate konkursi finaali. Kui kaheksa finalisti sekka jõudmine õnnestub, näeb tema esinemist teleri vahendusel suur osa Euroopast.

«Eesmärk tuleb seada ikka kõige kõrgem,» ütles Sergei Upkin, kes on oma 20 eluaastaga vanemaid ja kogenumaid osalejaid. «Aga konkurss on konkurss, seal võib igat juhtuda.»

Oma esindajad on üles andnud 17 riiki, enamik neist näitab 23. juunil Londoni Kuninglikus Ooperimajas toi-

mutvat finaalkoostlust otseüle-kandes või videolindi vahendusel. ETV programmis on asjaosaliste kommentaaridega pikitud finaalkoostlus 29. juunil kell 22.30.

Võitja saab auhinnaks 12 000 Šveitsi franki ehk ligemale 124 000 krooni, teine koht 8000 franki (83 000 krooni) ja kolmas koht 5000 franki (52 000 krooni).

Upkin tantsib Londonis Franzi variatsiooni Delibes' balletist «Coppelia» ja spetsiaalselt talle seatud Peer Gynti osa Teet Kase modernballetist «Shadowgraph».

Varem on Eestit iga kahe aasta järel toimuv konkursil esindanud Mari Savitski (1997) ja Luana Georg-Stanislav Jermakov (1993).